

***A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság***

végzése

Az ügy száma:

Pfv.II.20.443/2022/2.

A tanács tagjai:

Nyíróné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke

Dr. Kiss Gabriella előadó bíró

Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

felperes

(cím)

A felperes képviselője:

Bárándy és Társai Ügyvédi Iroda

(cím1

ügyintéző: Dr. ifj. Gábor László ügyvéd)

Az alperes:

alperes

(cím2)

Az alperes képviselője:

Tokár Ügyvédi Iroda

(cím3

ügyintéző: Dr. Tokár Tamás ügyvéd)

A per tárgya: tartási szerződés évenytelensége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 45.Pf.634.604/2021/9-II.

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma:

Budai Központi Kerületi Bíróság 19.P.I.20.670/2020/81.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa az alperes és néhai G Ané között létrejött tartási szerződés elnevezésű szerződés érvénytelenségét. Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és az eljárás megszüntetését kérte.

[2] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét és az alperes eljárás megszüntetése iránti kérelmét elutasította.

[3] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdésre hivatkozással – a Pp. 386. § (4) bekezdésre utalással, helyes indokai alapján – hagyta helyben.

[4] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyhez a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatolt. A felülvizsgálat engedélyezését a felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére tekintettel kérte [Pp. 409. § (2) bekezdés b) pont]. Indokolásában utalt arra, hogy a tartási szerződés tényleges célja az volt, hogy ne részesülhessen az örökhagyó vagyonából, mint ahogy az a törvényes öröklés szabályai szerint megilletné. Az engedélyezést megalapozó jogkérdésként megjelölte: „Érvénytelennek minősül-e egy olyan tartási szerződés, melyet alperes a saját édesanyjával kötött, alperes által kimondva és elismerten azzal a céllal, hogy a közöttük vélelmezett „vagyonhiányok” kompenzálásra kerüljenek, holott az alperest szülője irányába gondozási és tartási kötelezettség terheli”. Álláspontja szerint ha a Kúria nem állapítja meg a perbeli tartási szerződés érvénytelenségét, azzal olyan visszaéléseknek engedhet teret, amellyel a kötelesrészre jogosultak helyzetét ellehetetlenítené, mert kiüresítené az öröklési jogi intézményeket, szabályokat.

[5] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem alaptalan.

[6] Az engedélyezés iránti kérelem kötelező tartalmi kellékeit a Pp. 410. § (2) bekezdése határozza meg. Az engedélyezés iránti kérelem kötelező tartalma attól függ, hogy a fél az engedélyezést milyen okból kéri [Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont].

[7] A felperes által az engedélyezés feltételeként megjelölt Pp. 409. § (2) bekezdés b) pont két önálló feltételt tartalmaz: az egyik a felvetett jogkérdés különleges súlya, a másik annak társadalmi jelentősége. E két feltétel eltérő indokolást kíván. A Kúria a felek és jogi képviselőik eljárásának megkönnyítése, a jól átlátható, következetes és egységes gyakorlat kialakítása érdekében meghozott, a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII.12.) PK véleményben határozta meg az egyes esetekre a felülvizsgálat engedélyezésének feltételeit, a kérelem tartalmi követelményeit. Ennek megfelelően a Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja szerint abban az esetben engedélyezi a felvetett jogkérdés különleges súlyára figyelemmel, ha a jogkérdés nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel, a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel pedig akkor, ha a jogkérdés a jogalanyok széles körét érinti. Mindkét esetben további feltétel, hogy a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában: jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében, vagy az általa a Bírói Határozatok Gyűjteményében (BHGY) közzétett eseti határozatban.

[8] A Kúria Pfv.I.20.028/2019/6. számú – a BHGY-ben közzétett – ítéletében már állást foglalt a felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében felvetett jogkérdésben, abban, hogy ha a felek szerződéskötéssel elérni kívánt célja kizárólag arra irányul, hogy a kötelesrészre jogosultat a hagyatékából teljes egészében kirekessze, úgy az ilyen ügylet nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik, tehát érvénytelen. Ezzel szemben ha a szerződő felek motívuma nem kizárólag a kötelesrészre jogosult személy hagyatékából való kizárását célozza, akkor már nem vonható le az a következtetés, hogy az ilyen ügylet nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. Objektíve méltányolandó többlétegyállás mellett ugyanis a jogosult kötelesrészi igényétől való elesése önmagában nem váltja ki a társadalom kirívóan negatív erkölcsi értéktételét, ebből következően az ilyen tényállás nem tekinthető nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközőnek sem, így nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét. Mindazonáltal a bírói gyakorlat a tartási szerződések nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütköző

voltának a megítélése során értékeli a szerződéskötés egyéb körülményeit is, köztük azt, ha az eltartó már a szerződés megkötése előtt viszonylag hosszabb ideje jelentős értékű szolgáltatásokat vagy intenzív ellátást nyújtott az eltartottnak (BH 2007.188.).

[9] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján megtagadta.

[10] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. május 4.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Kiss Gabriella s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró